

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 26P/17/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6418200272
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 06. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Medved'
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2018:6418200272.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žiar nad Hronom v konaní pred sudcom JUDr. Jozefom Medvedom vo veci starostlivosti o maloleté dieťa :

V. D., nar. XX.X.XXXX,

zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom, dieťa matky T. H., nar. XX.X.XXXX, bytom K. XXX, okres D. nad S. a otca Z. D., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom B. K. XXX, okres D. nad S., za účasti prokurátorky Okresnej prokuratúry Žiar nad Hronom, o návrhu Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom, na nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

r o z h o d o l :

I. Súd nad maloletým V. D., nar. XX.X.XXXX nariaďuje ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v Reedukačnom centre Mlynky - Biele Vody, so sídlom Biele Vody 267, 053 76 Mlynky.

II. Matka T. H., nar. XX.X.XXXX je p o v i n n á platiť výživné na mal. V. D., nar. XX.X.XXXX vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa určené osobitným zákonom mesačne, so splatnosťou vždy do 25. dňa v mesiaci vopred na účet Reedukačného centra Mlynky - Biele Vody, Biele Vody 267, 053 76 Mlynky.

III. Otec Z. D., nar. XX.X.XXXX je p o v i n n ý platiť výživné na mal. V. D., nar. XX.X.XXXX vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa určené osobitným zákonom mesačne, so splatnosťou vždy do 25. dňa v mesiaci vopred na účet Reedukačného centra Mlynky - Biele Vody, Biele Vody 267, 053 76 Mlynky.

IV. Súd zároveň od právoplatnosti tohto rozhodnutia zrušuje uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia č. k. 26P/17/2018-12 zo dňa 30.1.2018.

V. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1.

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom podal na tunajšom súde dňa 25.1.2018 návrh na nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletým V. D., nar. XX.X.XXXX, ktorého súčasťou bol i návrh na nariadenie neodkladného opatrenia na dočasné odňatie maloletého zo starostlivosti matky T. H. a jeho zverenie do starostlivosti Reedukačného centra Mlynky - Biele Vody, Biele Vody 267, Mlynky.

2.

Uznesením č. k. 26P/17/2018-12 zo dňa 30.1.2018 súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým mal. V. D. dočasne odňal z osobnej starostlivosti matky T. H. a odovzdal do starostlivosti Reedukačného centra Mlynky - Biele Vody, Biele Vody 267, počnúc dňom vykonateľnosti uznesenia. Zároveň uložil matke i otcovi Z. D. povinnosť prispievať na maloletého výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa určeného osobitným zákonom mesačne, vždy do 25-teho dňa v mesiaci vopred na účet Reedukačného centra, počnúc dňom umiestnenia maloletého v tomto zariadení. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 16.3.2018.

3.

Rodičia sa na pojednávanie nedostavili, hoci boli riadne a včas predvolaní. Matka predvolanie na pojednávanie prevzala do vlastných rúk a otcovi bolo predvolanie doručené fikciou doručenia v zmysle ust. § 111 ods. 3 Civilného sporového poriadku (ďalej "CSP "), keďže zásielka bola z adresy evidovaného trvalého pobytu otca opakovane vrátená ako nedoručená. Nakoľko rodičia svoju neúčast na pojednávaní žiadnym spôsobom vopred neospravedlnili, ani nepožiadali z dôležitého dôvodu o odročenie pojednávania na iný termín, súd podľa § 180 CSP v spojení s § 31 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) a v záujme hospodárnosti konania vec prejednal v ich neprítomnosti, prihliadal pritom na obsah spisu a ostatné vykonané dôkazy.

4.

Kolízna opatrovníčka sa na pojednávaní v celom rozsahu pridržovala podaného návrhu ako aj aktuálnej správy o pomeroch maloletého dieťaťa zo dňa 20.6.2018. Uviedla, že matka absolútne nezvládala výchovu maloletého a otec o neho dlhodobo neprejavuje záujem. Maloletý bol záškolák a stíhaný je za trestnú činnosť. Ako vyplýva zo správy RC, pobyt dieťaťa v zariadení plní svoj účel. Má za to, že nariadenie ústavnej starostlivosti je v záujme maloletého.

5.

Prokurátorka Okresnej prokuratúry Žiar nad Hronom navrhla vyhovieť návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom na nariadenie ústavnej starostlivosti nad mal. V. D., nakoľko sú splnené zákonné podmienky v zmysle Zákona o rodine.

6.

Podľa § 54 ods. 2 Zákona o rodine (ďalej len "ZR"), súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a : a/ dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu, b/ rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka, c/ uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo d/ rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

Podľa § 54 ods. 5 ZR, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené.

Podľa § 55 ods. 1 ZR, súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

7.

Súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z citovaných ustanovení zákona. Na základe vykonaného dokazovania mal preukázané, že mal. V. D. je narodený mimo manželstva. Jeho rodičmi sú T. H., nar. XX.X.XXXX a Z. D., nar. XX.X.XXXX. Z ich vzťahu pochádza ďalších šesť detí - Z. D., nar. XX.X.XXXX, F. D., nar. XX.X.XXXX, W. D., nar. XX.X.XXXX, V. D., nar. X.X.XXXX, Q. D., nar. X.X.XXXX a P. H., nar. XX.X.XXXX. Mal. Z. je od 1.10.2006 zverený do osobnej starostlivosti otca a mal. Matej, F., W., V. a Q. sú zverení do osobnej starostlivosti matky. Voči mal. P. neboli upravené rodičovské práva a povinnosti. Pani H. je matkou ďalších troch detí - pľnoletého syna Q., pľnoletej N. a maloletej B. V., ktoré sú zverené od marca 2014 do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky P. B.. Matka mal. Mateja spolu s jeho súrodencami žije u starej matky P. B., v rodinnom dome v K., ktorého vlastníčkou je stará matka. Matka je na rodičovskej dovolenke. Otec je nezamestnaný, evidovaný na úrade. Príjem matkinej rodiny tvorí prídavok na deti a rodičovský príspevok. Maloletý V. je vedený v evidencii

sociálnej kurately od novembra 2010. Jeho dlhodobý problém je záškoláctvo. Od roku 2013 sa k záškoláctvu pridružili výchovné problémy v domácom i školskom prostredí. Z dôvodu opakovaného záškoláctva bola matka maloletého v roku 2014 odsúdená na nepodmienečný trest odňatia slobody. Počas výkonu trestu odňatia slobody matky bol maloletý hospitalizovaný v Psychiatrickej nemocnici v Kremnici. Po ukončení hospitalizácie dodržiaval liečbu, čo na neho vplývalo pozitívne, no keď prestal lieky užívať, malo to vplyv na jeho správanie v domácom i školskom prostredí. Matka po návrate z VTOS odmietala opakovanú hospitalizáciu maloletého. Z dôvodu nedodržiavania liečby nedôslednosťou matky a odmietaním maloletého bolo jeho správanie i v roku 2014 problematické a jeho záškoláctvo nabralo na intenzite. Matka pristúpila na pobyt v Liečebno-výchovnom sanatóriu v Košiciach, kde bol umiestnený od septembra 2015. Jeho pobyt bol predčasne ukončený a problémy s jeho správaním pretrvávali. Pre dlhotrvajúce problémy v škole a ďalšie záškoláctvo ÚPSVaR opäť navrhol umiestnenie maloletého do Diagnostického centra v Ružomberku, čo matka zásadne odmietla. Keď počet neospravedlnených hodín presiahol sto, matka v marci 2016 prejavila záujem o dobrovoľný diagnostický pobyt. Maloletý bol prijatý do Diagnostického centra a po jeho prepustení do domáceho prostredia sa opakovane prejavili ťažkosti s usmerňovaním jeho správania. Neodkladným opatrením tunajšieho súdu č. k. 22P/7/2017-17 zo dňa 3.2.2017 bol maloletý dočasne odňatý zo starostlivosti matky a nariadil sa mu pobyt v reedukačnom zariadení na dobu šiestich mesiacov. V tomto centre sa maloletý dobre adaptoval, navykol si na fungovanie v režimovom zariadení. Dodržiaval všetky pravidlá a plnil si svoje povinnosti. S matkou udržiaval sporadické telefonické kontakty väčšinou na jeho podnet. Počas veľkonočných prázdnin bol kvôli jeho správaniu uvoľnený z Reedukačného centra. Reedukačné centrum vyjadrilo presvedčenie, že maloletý má všetky osobnostné predpoklady k tomu, aby bol schopný, pri vhodne zvolených výchovných postupoch zodpovedných dospelých plniť si všetky povinnosti plnohodnotne a nezáujem o školu a školské povinnosti v domácom prostredí sú len dôsledkom zanedbania starostlivosti. Matka si bola vziať maloletého domov na letné prázdniny. Výchovné opatrenie sa skončilo a maloletý zostal v domácom prostredí. S rodinou pracuje rodinná asistentka ÚPSVaR. Počas ich sociálnych šetrení matka uvádzala, že u maloletého po návrate z reedukačného centra nebadá žiadne zlepšenie a je pre ňu nezávládnuteľný. Bije mladších súrodencov, je agresívny, matke odvráva a útočí aj do nej. Od septembra 2017 mal pokračovať v štúdiu v 8. ročníku. Matka však uviedla, že do školy sa mu chodiť nechce, nič nerobí a fláka sa. Po nasledujúcom sociálnom šetrení opäť uviedla, že do školy nechodí, a keď aj ide, nevydrží tam celý deň, svojvoľne odíde, potom sa motá po Kremnici. Uviedla, že nemá dostatok financií na to, aby mu stále dobíjala kartu na cestovné. Preto ho do školy už ani neposielala, lebo zbytočne míňa peniaze na cestu, ktoré môžu slúžiť ostatným jej deťom, ktoré do školy chodia. ÚPSVaR bola na dožiadanie zaslaná od školy správa, že maloletý od septembra vôbec nechodí do školy. Boli v domnení, že je stále v reedukačnom centre. Reedukačné centrum ani zákonný zástupca maloletého neinformovali o tom, že bol ukončený jeho pobyt. Dňa 16.1.2018 bolo ÚPSVaR doručené uznesenie o vznesení obvinenia voči maloletému pre prečin poškodzovania a ohrozovania prevádzky všeobecne prospešného zariadenia, z dôvodu, že dňa 15.12.2017 poškodil, znefunkčnil poštovú schránku v obci K. tým, že do nej vhodil petardu. Otec by sa podľa vyjadrenia matky mal v súčasnosti zdržiavať v obci B. K.. Ani po zisťovaní na Obecnom úrade B. K. či po rodinných príslušníkoch sa však nepodarilo zistiť, kde presne sa otec mal. V. zdržiava. V súčasnosti matka udáva začínajúce výchovné problémy s mal. W. a mal. Z. a prejavila záujem umiestniť mal. W. do Liečebno-výchovného sanatória na dobrovoľný pobyt a mal. Z. do diagnostického centra taktiež na dobrovoľný pobyt. Mal. V. je od 16.3.2018 umiestnený v Reedukačnom centre Mlynky - Biele Vody, na základe uznesenia súdu.

8.

Na podklade aktuálnej správy RC Mlynky - Biele Vody mal súd ďalej preukázané, že mal. V. bol do RC prijatý dňa 16.3.2018. V školskom roku 2017/18 je žiakom 8. ročníka ŠZŠ. Adaptačný proces prebehol bez ťažkostí, ľahko sa prispôbil systému RC, s rešpektom pravidiel, autorít. Jediným jeho priestupkom bol útek, ktorý zrealizoval v adaptačnej fáze dňa 24. apríla. Odvtedy bez zaznamenaných disciplinárnych priestupkov. V triede pôsobí vyrovnané, do skupiny „zapadol“. Vo vonkajšom prejave bez tendencií ku dominantnejšej sociálnej pozícii, s priateľským vystupovaním voči okoliu. Do konfliktov sa nedostáva. Vo vzťahu k dospelým je slušný a úctivý, bez najmenších námietok spolupracuje, neodvráva, pôsobí nekonfliktne. Povinnosti si plní v rámci svojich možností a schopností. Konflikty nevyhľadáva a snaží sa do nich nezapájať. Postupne sa zapája do rôznych voľnočasových činností, vyniká v niektorých atletických disciplínach. Vyučovanie zvláda, patrí k lepším žiakom v triede, so snahou o spoluprácu, systematickou školskou prácou. Kontakt s rodinou má pravidelný, formou telefonátov počas víkendov, s podporným účinkom na jeho správanie. V podmienkach plnej štruktúry v zariadení reedukačného typu je jeho správanie optimálne, korigovateľné bežnými pedagogickými postupmi.

9.

Na základe uvedených skutočností dospel súd k záveru, že návrh orgánu SPODaSK na nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletým V. D., nar. XX.X.XXXX je dôvodný, nakoľko rodičia riadnu starostlivosť o maloletého nie sú schopní zabezpečiť, v dôsledku čoho bola jeho výchova značne narušená a ohrozená. Správanie mal. dieťaťa bolo dlhodobo veľmi problémové, tento si neplnil povinnú školskú dochádzku, matku vôbec nerešpektoval a v súčasnosti je obžalovaný i zo spáchania trestnej činnosti (obžaloba Okresnej prokuratúry Žiar nad Hronom vo veci sp. zn. 4T/49/2018, pre prečin poškodzovania a ohrozovania prevádzky všeobecne prospešného zariadenia podľa § 286 ods. 1 písm. a/ Tr. zákona). Navyše u maloletého už bolo rozhodnutím tunajšieho súdu nariadené výchovné opatrenie vo forme pobytu v Reedukačnom centre Čerenčany, ktoré síce svoj účel plnilo, avšak po návrate maloletého do domáceho prostredia sa výchovné problémy opätovne prehĺbili. Z uvedených dôvodov súd návrhu vyhovel.

10.

Podľa § 62 ods. 1, 2 ZR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 ZR, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 5 ZR, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 77 ods. 1 ZR, právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 81 ods. 1, 2 ZR, ak súd rozhodne o nariadení ústavnej starostlivosti, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené.

11.

Vzhľadom na nepriaznivé sociálne pomery rodičov, ich viaceré vyživovacie povinnosti a nízke príjmy (ako súd podrobnejšie konštatoval v ods. 7/ odôvodnenia), súd určoval vyživovaciu povinnosť na mal. V. D. vo výške minimálneho výživného zmysle § 62 ods. 3 Zákona o rodine. Podľa uvedeného ustanovenia je povinnosťou každého rodiča prispievať na výživu mal. dieťaťa aspoň sumou 30 % zo životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrované dieťa, ktoré je určené zákonom č. 601/2003 Z.z. v znení neskorších predpisov. V súčasnej dobe predstavuje minimálne výživné čiastku 27,32,-Eur mesačne, no od 1. júla sa zvýši na 28,08-Eur mesačne. S poukazom na ust. § 81 ods. 2 ZR súd určil splatnosť výživného na účet Reedukačného centra Mlynky - Biele Vody.

12.

Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh. O trovách konania súd rozhodol s poukazom na § 52 CMP tak, že účastníkom nepriznal nárok na náhradu trov, nakoľko nezistil žiadne okolnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady trov konania, ani žiaden z účastníkov náhradu trov konania nežiadal priznať.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať písomne odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Žiar nad Hronom na Krajský súd v Banskej Bystrici.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP - ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) - (§ 363 CSP).

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1 CMSP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. Podľa § 63 CMP v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.